



Sygn. akt III KK 147/13

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Jarosław Matras

SSN Jacek Sobczak

Protokolant Teresa Jarosławska

w sprawie **S. M.**

skazanego z art. 291 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 6 czerwca 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w L.

z dnia 28 lutego 2013 r.2,

**uchyla wyrok w części dotyczącej S. M. i na podstawie
art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. postępowanie w zakresie
przypisanego mu czynu umarza, a kosztami procesu - w tej
części - obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 lutego 2013 r., wydanym na posiedzeniu wyznaczonym w przedmiocie rozpoznania wniosku złożonego przez prokuratora, w trybie art. 335 § 1 k.p.k., Sąd Rejonowy uznał S. M. za winnego

tego, że: w miesiącu lipcu 2012 r. daty dziennej nieustalonej w Ł. nabył dla siebie od M. S. telefon komórkowy marki Nokia C-3 i numerze [...] o wartości 500 zł. wiedząc, że został on uzyskany przez M. S. za pomocą czynu zabronionego, to jest czynu z art. 291 § 1 k.k. i na podstawie tego przepisu skazał go na karę: roku pozbawienia wolności, której wykonanie, na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 2 k.k., warunkowo zawiesił na okres lat pięciu i na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzekł grzywnę w wysokości 50 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł.

Nadto, na podstawie art. 73 § 2 k.k., oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora i zwolnił go od kosztów sądowych.

Tym samym wyrokiem skazany został także M. S., przy czym jemu przypisano występki z art. 278 § 1 k.k.

Wyrok ten nie został przez strony zaskarżony i uprawomocnił się w dniu 8 marca 2013 r.

W dniu 29 kwietnia 2013 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja od tego wyroku sporządzona przez Prokuratora Generalnego.

Kasacją tą Prokurator Generalny zaskarżył ten wyrok w części dotyczącej S. M. na jego korzyść i zarzucił mu:

rażące naruszenie przepisów prawa karnego procesowego – art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., polegające na rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu w trybie art. 343 § 1 k.p.k. i wydaniu wyroku skazującego S. M., podczas gdy oskarżony ten zmarł przed jego wydaniem, co stanowi bezwzględłą przyczynę odwoławczą wskazaną w art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k.

i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie dotyczącym S. M. oraz umorzenie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co pozwoliło rozpoznać ją w trybie przewidzianym w przepisie art. 535 § 5 k.p.k.

Zaskarżony nią wyrok rzeczywiście wydano z obrazą wskazanego w zarzucie kasacji przepisu prawa procesowego, przy czym uchybienie to miało charakter bezwzględnej przyczyny odwoławczej przewidzianej w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.

Nie ulega wątpliwości, że śmierć oskarżonego stanowi bezwzględną przesłankę procesową, skutkującą – z woli ustawodawcy wyrażonej w art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k.- niedopuszczalnością postępowania karnego.

Jej stwierdzenie wymusza bądź to niewszczywanie procesu wobec sprawcy który zmarł, bądź też umorzenie toczącego się postępowania wobec takiej osoby.

Proces umarza się zatem w każdym jego stadium, w którym przesłanka ta zaistnieje, także po wydaniu wyroku, ale przed jego uprawomocnieniem.

Stąd też wydanie wyroku skazującego wobec oskarżonego mimo jego śmierci w toku procesu, stanowi zawsze bezwzględną podstawę do uchylenia tego orzeczenia, wskazaną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. Zaistnieje ona także mimo braku wiedzy sądu o samym fakcie śmierci oskarżonego. Śmierć oskarżonego – jak wspomniano - należy do negatywnych i ściśle procesowych przesłanek, a stanowiący o jej konsekwencjach przepis art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., jest w swej treści i jednoznaczny i bezwzględny. Powinien być zatem stosowany niezależnie od powodów zaistnienia tego uchybienia.

Podobny pogląd wyraził już Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 kwietnia 2008 r. (II KK 48/08, OSNwSK, 2008, nr 1, poz. 876) i brak jest jakichkolwiek podstaw do podważenia jego zasadności.

Odnosząc te rozważania do faktów stwierdzonych w rozpoznawanej sprawie, nie ulega wątpliwości, że oskarżony S. M. zmarł w dniu 1 lutego 2013 r. w K. (por. odpis skrócony aktu zgonu – k. 69).

Nie żył więc już w chwili wydania wyroku przez Sąd Rejonowy w L., co nastąpiło 28 lutego 2013 r. (k. 60).

Stąd też – uznać należy – że wydanie tego skazującego S. M. wyroku nastąpiło wbrew wspomnianemu nakazowi z art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. i tym samym skutkowało zaistnieniem w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej wskazanej w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.

Taki charakter uchybienia powodował konieczność uchylenia zaskarżonego i dotkniętego nim wyroku w części dotyczącej tego oskarżonego i – w konsekwencji – umorzenia toczącego się przeciwko niemu,

w związku z tym zarzucanym mu, a przypisanym w tym wyroku występkiem – postępowania.

Orzeczenie o kosztach uzasadnia treść art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. i art. 518 k.p.k.

Z tych to względów, orzeczono jak wyżej.